

AI VE VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH

STRATEGICKÉ PŘÍLEŽITOSTI A PRÁVNÍ JISTOTA

Konference AI ve veřejné správě

23. - 24. 4. 2026

Středočeský kraj

Mgr. Petr Kohout, LL.M.
vedoucí právního oddělení

5 klíčových pilířů

01

AI jako nástroj zadavatele

Interní procesy a
efektivita.

02

AI na straně dodavatele

Rizika a
transparentnost.

03

Nákup AI řešení

Technická
specifika a EU AI
Act.

04

Data a analytika

Prevence a
strategie.

05

Etika a legislativa

Odpovědnost a
právo.

ZMĚNA PARADIGMATU V ZADÁVÁNÍ

AI není jen IT komodita.

Je to transformace způsobu, jakým se data v zakázkách:

- > **Tvoří:** Generativní AI mění přípravu ZD.
- > **Vyhodnocují:** Posun k algoritmickému srovnání.
- > **Auditují:** Transparentnost „černé skříňky“
(Explainable AI).

Pilíř 01

AI jako nástroj zadavatele

Zefektivnění vnitřních procesů a snížení administrativní zátěže

1.1 AUTOMATIZACE TVORBY ZD

Systemy RAG (Retrieval-Augmented Generation)

- > AI nehalucinuje text „z hlavy“.
- > Čerpá z **interních databází** předchozích zakázek.
- > Využití ověřených vzorů a eliminace vnitřních rozporů v dokumentaci.
- > Zajištění právní konzistence napříč rozsáhlými svazky ZD.

PRAKTICKÝ PŘÍKLAD:

Použití vlastního zabezpečeného LLM k analýze rozsáhlých nabídek a vytvoření tabulkového srovnání shody s technickou specifikací (podklad pro komisi).

1.2 ANALÝZA TRHU A PREDIKCE CEN

Syntéza PTK

Využití LLM pro okamžitou syntézu odpovědí z předběžných tržních konzultací a identifikaci klíčových tržních bariér.

Predikce PH

Modely pro odhad předpokládané hodnoty na základě historických dat z věstníku a aktuálních inflačních křivek.

Zahraniční praxe

Nizozemsko: Kontrola chyb v tech. specifikacích.
Estonsko: Návrhy CPV kódů přes Decision Support Systems.

1.2 ANALÝZA TRHU A PREDIKCE CEN

Autonomní vyjednávání

Pactum AI - sami kontaktují dodavatele a vyjednávají o nabídce a ceně u drobných zakázek.

Prediktivní nákup

Nástroje jako Arkestro.
Předpoví cenu dříve, než oslovíte trh, a navrhne optimálního dodavatele.

Kontrolní systémy

Bid rigging, kontrola vazeb a duplicit, dotační kontroly.

1.3 Praxe

Walmart use case

- > Nasadil AI bota pro vyjednávání s drobnými dodavateli - tzv. "long tail suppliers"

- ✓ **Výsledek:** 68 % úspěšně uzavřených dohod.
- ✓ **Úspora:** Průměrně 3 %.
- ✓ **Zajímavost:** 3 ze 4 dodavatelů preferovali jednání s botem (rychlost, absence emocí)

Pilíř 02

AI na straně dodavatele

Reakce na automatizaci přípravy nabídek

2.1 RIZIKO „GENERIC BIDS“

Když nabídky nepíše lidé

- > **Formální perfekcionismus:** AI nabídky vypadají skvěle, ale mohou postrádat reálný obsah (halucinace).
- > **Povinnost přiznání:** Diskuse o povinné deklaraci využití AI (kritické u architektonických soutěží).
- > **Ztráta know-how:** Riziko, že dodavatel pouze „přepsal zadání pomocí AI“.

2.2 POSUN V HODNOCENÍ KVALITY

Původní přístup	Nový přístup (AI-Ready)	Metoda ověření
Hodnocení popisu metodiky	Hodnocení případových studií	Analýza konkrétních historických dat
Teoretický plán realizace	Proof of Concept (PoC)	Praktická zkouška v omezeném čase
Písemná prohlášení	Ústní prezentace klíčového týmu	Verifikace odbornosti (model UK)

Příklad z UK: Zadavatelé vyžadují ústní obhajobu metodiky, aby eliminovali nabídky generované bez hlubšího porozumění týmu.

Pilíř 03

Nákup AI řešení

Technická specifika a implementace EU AI Actu

3.1 KLASIFIKACE RIZIK A POVINNOSTI

Kategorizace dle EU AI Act

- > **Zakázané systémy:** Nepřípustné (např. social scoring).
- > **Vysoce rizikové systémy:** Kritická infrastruktura, školství, zaměstnanost – přísné nároky.
- > **Povinnosti zadavatele:** Role **zavádějícího subjektu** – odpovědnost za dohled a data.

3.2 SMLUVNÍ SPECIFIKA AI

Technické parametry

Accuracy (přesnost),
Robustness, Explainability.
Nákup „černé skříňky“
vyžaduje definování limitů
chybovosti.

Dynamická smlouva

Nutnost **SLA pro AI**. Výkon
se může v čase měnit (AI
drift). Smlouva musí umožnit
re-evaluaci modelu.

Vlastnictví dat

Kdo vlastní „váhy“
upraveného modelu? Komu
patří data, na kterých se
model u zadavatele
dotrénuje?

Doporučení: Využívat **Standardní doložky EU pro nákup AI** pro férové rozdělení odpovědnosti.

3.3 Nákup AI řešení - modelové doložky

Charakteristika MCC-AI

- > **Iniciativa Evropské komise:** Aktualizovanou verzi doložek publikovala v březnu 2025 platforma Public Buyers Community.
- > **Varianty pro různé druhy AI nástrojů dle rizik:**
High risk a light verze
- > **Řeší:** Systémové řízení rizik, Správu dat a autorská práva, Transparentost a technickou dokumentaci, Rozdělení rolí

Pilíř 04

Data a analytika

Od reaktivního k proaktivnímu zadávání

4.1 PREVENCE KORUPČNÍCH RIZIK

Algoritmický „Red Flagging“

- › Sledování neobvyklých vzorců (opakující se konsorcia).
- › Analýza vazeb mezi majiteli (data z NEN, rejstřík majitelů).
- › **Detekce bid-riggingu:** Shoda v metadatech PDF dokumentů podaných různými dodavateli.
- › Upozornění na podezřele nízký počet nabídek v daném segmentu.

4.2 STRATEGICKÉ NÁKUPY (OCDS)

Open Contracting Data Standard (OCDS)

Standardizace dat umožňující AI nástrojům porovnávat efektivitu nákupů napříč organizacemi i státy.

- > **Klastrování:** Identifikace příležitostí ke společným nákupům napříč úřady.
- > **Spending Analysis:** AI identifikuje úspory z rozsahu tam, kde lidské oko vidí izolované nákupy.
- > **Auditní stopa:** 100% dohledatelnost každého rozhodnutí v čase.

Pilíř 05

Etika a legislativa

Právní rámec a odpovědnost v digitální éře

5.1 ODPOVĚDNOST A ZÁSADA 3E

Human-in-the-loop

Klíčový princip: Za finální rozhodnutí musí vždy odpovídat **člověk**, nikoliv algoritmus.

- > Jak zajistit lidský dohled v automatizovaných krocích DPS?
- > Zásada 3E: Je nákup dražšího, ale **bias-free** (netendenčního) algoritmu v souladu s péčí řádného hospodáře?

5.2 VÝHLED A JUDIKATURA

Nediskriminace

Zajištění, aby algoritmy (např. v DNS) nepracovaly s historicky zkreslenými daty, která by mohla znevýhodnit nové hráče na trhu.

ÚOHS a spory

Příprava na první přezkumy algoritmického hodnocení. Klíčem bude **přezkoumatelnost a transparentnost** použitého modelu.

Pozor na čl. 22 GDPR: subjekt údajů (např. uchazeč-fyzická osoba) má právo ne být předmětem rozhodnutí založeného výhradně na automatizovaném zpracování.

Děkuji

"Největší riziko AI není v tom, že bude příliš chytrá. Ale v tom, že my budeme příliš líní ji kontrolovat."

Petr Kohout

AI | PRÁVO | VEŘEJNÁ SPRÁVA